

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.3. Политически науки
Факултет: "Международна икономика и администрация"
Катедра „Администрация, управление и политически науки"
ВСУ "Черноризец Храбър"

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р. Ангелина Мирославова Марковска, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий" на дисертационния труд на **АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ БАХНЕВ** на тема "**ФОРМИРАНЕ НА ИДЕНТИЧНОСТТА В ИЗСЛЕДВАНЕТО НА НАЦИИТЕ**", представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор по политология”, по научна специалност 3.3. Политически науки

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите.

В качеството си на автор на становище потвърждавам следните факти:

(1) Спазени са всички процедурни и законови изисквания по насрочената процедура по публична защита;

(2) Дисертантът е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответно по чл. 24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ;

(3) Авторефератът съдържа необходимите елементи и информация, които съответстват на/ и адекватно отразяват съдържанието на дисертационния труд;

(4) Представена е справка за необходимите публикации – 3 публикации (от тях 2 на български език, 1 на английски). Те отразяват отделни проблеми от дисертационното изследване.

2. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Представеното на вниманието на уважаемото научното жури дисертационно изследване на г-н Бахнев е сериозен и многоспектен научен труд с фокус върху вечно актуалните и поради това непреходни теми, свързани с генезиса на национализма, формирането на националните идентичности, нациите и тяхната роля и значение като държаводефиниращ фундамент, свързан с всички произтичащи от това политически и социални привилегии, от една страна и поводи за "отстракиране", от друга. Изумително е как в рамките на 232 страници, той съумява да постави цяла палитра от въпроси, всеки от които, по мое скромно мнение, би могъл да бъде обект на самостоятелни и задълбочени изследвания.

Релевантността на темата е свързана с провала на политиките за намиране на мирни решения на кървави етнически и граждански конфликти от страна на международната общност. Макар и да не съм съгласна изцяло с автора, че решенията на етническите проблеми лежат отвъд границите на засегнатата общност, а точно обратното, приемам правото му да изрази и защити собствената си позиция.

Дисертацията се състои от 232 страници активен текст, структуриран в увод, четири проблемни глави и библиографска справка с 99 заглавия на български и английски език. Дисертацията се отличава с добре структурирана теоретико-изследователска рамка, следваща логиката на появата и развитието на идеята за нация в исторически, политически и правен аспект. Успоредно с това авторът успява да засегне в конкретика историческата фактология около зараждането на национализма в Европа, разглеждайки го и от гледна точка на политическата антропология, социална психология и философски аспект. Именно тук личи ерудицията на докторанта и богатата обща култура.

Целите, които си поставя авторът, могат да бъдат синтезирани до няколко ключови, свързани с: нов прочит на емблематични понятия като

нация, етнос, национална и етническа идентичност, национализъм и патриотизъм, национално самосъзнание не само от историческа, но и от социологическа и философска гледна точка; сравнителен диахронен и синхронен анализ на проявленията на национализма в различни части на света; изследвана е ролята на държавата в лицето на нейния културен и социален елит, за формиране на легитимна национална идентичност; да се проследи ролята на външни за държавата политически субекти и степента на тяхното влияние при формирането на национални идентичности. Все пак намирам за доста амбициозен избора на времеви диапазон на изследването - от края на Тридесетгодишната война до днес. Смятам, че поставянето на 10 изследователски задачи усложнява изключително много задачата на автора, тъй като от една страна е сериозно предизвикателство, но от друга крие и редица опасности.

Методологията използвана в дисертацията е взимствана от областите на историята, правото, философията, политическата и културна антропология. Подходът е подчертано интердисциплинарен и систематичен.

3. Оценка на научно-приложните резултати и приноси на дисертационния труд

Дисертацията на Александър Бахнев, по мое скромно мнение, се отличава със следните по-значими приносни резултати и достойнства:

(1) Добавена е висока "стойност" към научните търсения за изграждането на модерна и пластична дефиниция на понятия като "нация", "национална идентичност", "национализъм", които да са адекватни на съвременността, посредством подлагането им на обстоен критичен анализ;

(2) Посредством използването на инструменти и похвати типични за областта на политическата и културна антропология, са проследени в хронологичен и социално-психологически план формообразуващите етапи

от етнос към нация, и ролята на държавните институции (като спирачка или катализатор) в този процес;

(3) На основата на получените изследователски резултати са формулирани препоръки за постигане на по-хомогенни в културен и политико-социален аспект национални общества, като предпоставка за предотвратяване на политическа сецесия и етнически конфликти;

(4) Направени са проекции за допустимото влияние на националното и етническо разнообразие в една държава по отношение на политическите предпочитания, акумулирани по време на избори.

4. Критични бележки и препоръки

Нямам формално основание за отправяне на критични бележки към рецензирания дисертационен труд, защото те биха били резултат на мои анализи и мнение по разглежданите проблеми. И все пак бих отбелязала, няколко свои лични впечатления, които не омаловажават теоретичните и приложни приноси на дисертацията, а имат по-скоро за цел да бъдат полезни на докторанта в бъдещите му творчески планове.

(1) Забелязват се известни стилистични и понятийни неточности, например в увода, при изброяването на целите, които си поставя авторът, се посочва, че "националната идентичност е властова институция", което не може да бъде прието като коректно;

(2) Не става ясно какво визира авторът под понятието "аутгрупови членове", стр.76 от дисертацията;

(3) Ренесансът се съотнася приблизително в периода 14-17 век, некоректно е посочен в началото на 13 в. в автореферата на стр.12;

(4). Не е съвсем ясно дефиниран времевият диапазон на периода, който авторът посочва като "Модерност".

5. Заключение

Дисертацията "**Формиране на идентичността в изследването на нациите**" съдържа теоретични и приложно-практически резултати.

Оценявам, че дисертационния труд удовлетворява изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане и съответства напълно на изискванията за присъждане на научната степен „доктор“ по Политология.

6. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемото жури да **присъди на г-н Александър Бахнев образователната и научна степен „доктор по политология“ в професионално направление 3.3. Политически науки.**

28.04.2023 г.

.....
/Доц. д-р Ангелина Марковска/